

**Raport Uczelnianego Zespołu ds. Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia:  
Jakość kształcenia praktycznego w Akademii Pedagogiki Specjalnej i jego dostosowanie do potrzeb rynku pracy.**

Celem badań samoewaluacyjnych stała się zatem diagnoza procesu kształcenia praktycznego studentów w Akademii Pedagogiki Specjalnej.

Problem główny w tym przypadku można zapisać w postaci pytania: Jak wygląda planowanie, organizacja i realizacja praktyk zawodowych w Akademii Pedagogiki Specjalnej w odniesieniu do potrzeb rynku pracy?

Próba odpowiedzi na postawione pytania badawcze będzie oparła się o metodologię monograficznych badań pedagogicznych w zakresie następujących technik badań:

- 1) badania dokumentów w zakresie analizy regulaminów praktyk, sylabusów praktyk, analizy opisów i programów studiów w zakresie praktyk oraz analizy treści dotyczących praktyk publikowanych na stronie internetowej Akademii;
- 2) ankietę nakierowaną na studentów i nauczycieli akademickich będących opiekunami praktyk w APS oraz na opiekunów praktyk w placówkach, w których studenci Akademii odbywali praktyki w roku akademickim 2013/14.

Badaniami objęto 30 (17 z WNP i 13 z WSNS) nauczycieli akademickich będących opiekunami praktyk studenckich w APS, 44 (28 z WNP i 16 z WSNS) opiekunów praktyk studenckich z placówek i 430 studentów studiów licencjackich i jednolitych przynajmniej dwukrotnie uczestniczących w praktykach studenckich (289 z WNP i 141 z WSNS).

Przygotowując raport UZ ds. WSZJK odwołano się do:

**Raportu Komisji ds. Jakości Kształcenia WNP (rok akademicki 2013/14)** opracowanego przez Zespół kierowany przez dr Joannę Moledę w składzie: dr Jacek Gralewski, dr Agnieszka Kwiatkowska-Zwołań, dr Katarzyna Mirosław-Nawrocka, dr Barbara Pilipeczuk, dr Jolanta Wiśniewska, mgr Adam Krasnosielski,

**Raportu Zespołu ds. Jakości Kształcenia WSNS (rok akademicki 2013/14)** opracowanego przez Zespół kierowany przez dr Izabelę Tabak w składzie: dr Marta Mikołajczyk, dr Tatiana Kanasz.

Regulaminów praktyk obowiązujących na Wydziałach, informacji publikowanych na stronie internetowej APS, w systemie USOS i na platformie "Dobre praktyki"

Raport został podzielony na cztery części, kolejno poświęcone koncepcji praktyk studenckich na wydziałach, kierunkach i specjalnościach; organizacji i realizacji praktyk studenckich w ocenie studentów, nauczycieli akademickich będących opiekunami praktyk w APS oraz opiekunów praktyk w placówkach; powiązaniu kształcenia w Akademii z rynkiem pracy; dostępności informacji dotyczących praktyk studenckich.

Koncepcja praktyk studenckich na wydziałach, kierunkach i specjalnościach.

KIERUNEK STUDIÓW	DIAGNOZA:	REKOMENDACJE:
PSYCHOLOGIA SOCJOLOGIA PRACA SOCJALNA	Badani opiekunowie praktyk w APS i w placówkach wysoko ocenili programy praktyk, uznając je za dostosowane do specyfiki studiów, KRK, misji uczelni i potrzeb rynku pracy.	Warto jeszcze raz przemyśleć i przedyskutować koncepcje praktyk studenckich na poszczególnych kierunkach i specjalnościach pod kontem ich adekwatności do potrzeb absolwenta wchodzącego na rynek pracy w perspektywie dotychczasowych doświadczeń zebranych przez Akademię w tym zakresie.
PEDAGOGIKA	1. Badani opiekunowie praktyk w APS i w placówkach wysoko ocenili programy praktyk pod względem merytorycznym, uznając je za dostosowane do specyfiki studiów i potrzeb rynku pracy. Zauważono ciągłe modyfikacje programów do standardów kształcenia nauczycieli i wymagań pracodawców.	
PEDAGOGIKA SPECJALNA	2. Zauważono różnorodne próby budowania koncepcji praktyk studenckich na Wydziale.	
EDUKACJA ARTYSTYCZNA	Projekt Dobre praktyki miał wypracować jeden model konceptualny i funkcjonalny praktyk nauczycielskich, chociaż projekt jest w fazie zamykania trudno jeszcze mówić o konkretnych rozwiązaniach. Warto natomiast wspomnieć o próbie stworzenia sieci szkół ćwiczeń (lepiej wyposażonych, z doszkalaną kadrą pedagogiczno-dydaktyczną) dla studentów Akademii, wypracowaniu modelu wspierania studenta w wypracowywaniu kompetencji zawodowych przed, w trakcie i po praktykach. Koncepcje praktyk na specjalnościach nienauczyielskich i tych realizowanych w trybie niestacjonarnym są budowane przez zespoły prowadzące daną specjalność. 3. W opinii opiekunów praktyk w placówkach celem praktyki jest przygotowanie studentów APS do pełnienia w przyszłość w sposób typowy ról zawodowych np. nauczyciela. Wyraźnie wskazują, że w trakcie praktyki wdrażają studentów do przyszłej pracy zawodowej, do profesjonalnego wykonywania wszelkich czynności organizacyjnych, dydaktycznych i wychowawczych, jakie wpisują się w obowiązki zawodowe nauczyciela, pedagoga czy pedagoga specjalnego. W trakcie realizowania praktyk studenci realizują szereg zadań wpisujących się w obowiązki zawodowe. Zadania te dotyczą obowiązków wypełnianych przez typowego pracownika w obszarze umiejętności praktycznych, jak i w sferze formalno-prawnej.	

Organizacja i realizacja praktyk studenckich w ocenie studentów, nauczycieli akademickich będących opiekunami praktyk w APS oraz opiekunów praktyk w placówkach.

studenci:

DIAGNOZA :	REKOMENDACJE:
1. Ocenę praktyk w opinii studentów należy uznać za dobrą (WNP M = 4.20; SD = .85; WSNS M = 4.22; SD = .83). <b>Zdecydowana większość bo, aż 83% studentów WNP i WSNS ocenia odbyte praktyki dobrze lub bardzo dobrze</b> , podczas gdy zaledwie 4% ocenia je źle lub bardzo źle	1. <b>Studenci powinni mieć możliwość realizacji praktyk w placówce wybranej przez siebie</b> , po akceptacji opiekuna w APS. 2. W programie praktyk więcej czasu należy <b>przeznaczyć na zadania związane z bezpośrednim kontaktem z uczniem/ wychowankiem/</b>
2. Studenci <b>dobrze oceniają organizację praktyk</b> studenckich pod względem <b>terminu ich realizacji</b> (WNP M = 3.93; SD = .94; WSNS M = 4.44; SD = .80), kontaktu z opiekunem praktyk z ramienia Akademii (WNP M = 4.22; SD = .80; WSNS M = 4.76; SD = .55) oraz <b>możliwości wyboru placówki</b> (WNP M = 4.15; SD = .95; WSNS M = 4.76; SD = .52). <b>Nieco niżej oceniają czas trwania praktyk</b> (WNP M = 3.68; SD = 1.05; WSNS M = 4.76; SD = .63), przy czym co trzeci student (35% WNP, 28% WSNS) ocenia czas trwania praktyk przeciętnie lub źle. Należy zwrócić uwagę, że zdecydowana większość (84% WNP, 82% WSNS) studentów <b>dobrze lub bardzo dobrze ocenia kontakt z opiekunami praktyk</b> , podczas gdy zaledwie 3% na WNP i 6% na WSNS ocenia go źle lub bardzo źle	
3. Studenci <b>dobrze oceniają praktyki pod względem zdobytej na nich wiedzy, nabytych umiejętności oraz doskonalonych kompetencji społecznych</b> . Zdecydowana większość z nich (około 85% na WNP i 74% na WSNS) dobrze lub bardzo dobrze ocenia praktyki pod względem możliwości rozwoju wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych. Ponadto średnie oceny praktyk w zakresie zdobytej wiedzy, nabytych umiejętności oraz kompetencji społecznych w opinii studentów WNP nie różnią się od siebie istotnie. Oznacza to, że praktyki studenckie na	

	WNP z porównywalną siłą służą rozwojowi każdej z tych trzech kompetencji. Na WSNS w czasie praktyk najsilniej rozwijane są kompetencje społeczne.	
4.	Studenci są <b>zadowoleni z atmosfery, jaka panowała w placówkach, w których odbywali praktyki</b> . Dobrze oceniają praktyki pod względem współpracy z opiekunami praktyk w placówkach (WNP M = 4.34; SD = .83; WSNS M = 4.32; SD = .83) oraz stosunku, jaki mieli do nich inni pracownicy tych placówek (WNP M = 4.20; SD = .93; WSNS M = 4.30; SD = .88). Zdecydowana większość z nich dobrze lub nawet bardzo dobrze ocenia odbyte praktyki ze względu na te dwa aspekty ich realizacji.	
5.	Studenci <b>dobrze oceniają placówki, w których realizowali praktyki ze względu na możliwości, jakie oferowały</b> one w zakresie: bezpośredniej pracy lub kontaktu z wychowankami, obserwowania i asystowania personelowi placówki, poznania w praktyce standardowych metod pracy z wychowankiem/ klientem oraz realizacji własnych propozycji pracy z wychowankami (na WNP). Większość z nich (około 80% na WNP i około 70% na WSNS) ocenia praktyki w zakresie powyższych aspektów ich realizacji dobrze lub bardzo dobrze. Niestety raczej przeciętnie oceniają praktyki ze względu na możliwość poznania nowatorskich metod pracy z wychowankiem, sposobów radzenia sobie w sytuacjach trudnych i nietypowych oraz realizacji własnych propozycji pracy z wychowankami (na WSNS). Mimo, że ocena studentów w powyższych obszarach nie jest zła, to powinny być doskonalone.	
6.	Przeprowadzone analizy wskazują, że <b>praktyki w opinii studentów oferują im więcej możliwości nauki realizacji typowych zadań wychowawczych, jakimi są: poznawanie standardowych metod pracy z wychowankami, bezpośredni kontakt z wychowankami, czy obserwowanie i asystowanie personelowi placówki</b> niż nauki realizacji zadań nietypowych, do jakich należy zaliczyć możliwość poznania nowatorskich metod pracy z wychowankami, czy sposobów radzenia sobie w sytuacjach trudnych. Porównania średnich ocen placówek ze względu na możliwości, jakie oferowały studentom wykazały, że najniżej oceniają oni praktyki pod względem możliwości poznania w ich trakcie nowatorskich metod pracy z wychowankami. Średnia ocen praktyk w tym zakresie jest istotnie niższa od wszystkich pozostałych aspektów oceny realizacji praktyk. Respondenci nieco wyżej oceniają praktyki pod względem możliwości poznania sposobów radzenia sobie w sytuacjach trudnych, niemniej ocena ta jest istotnie niższa od ocen możliwości bezpośredniej pracy z wychowankami, możliwości obserwowania oraz asystowania personelowi placówki oraz możliwości poznania standardowych metod pracy z wychowankiem. Również ocena możliwości realizacji własnych propozycji pracy z wychowankami jest istotnie niższa od oceny możliwości bezpośredniej pracy z wychowankami, oceny możliwości obserwowania oraz asystowania personelowi placówki, oraz oceny możliwości poznania standardowych metod pracy z wychowankiem	
7.	<b>Co trzeci student (40% na WNP i 44% na WSNS) dostrzega mankamenty realizacji praktyk. Mankamenty te są w znacznej mierze natury organizacyjnej.</b> W głównej mierze sprowadzają się do tego, że w trakcie trwania praktyk zbyt wielu studentów przebywa w jednej placówce, co ogranicza możliwość terminowania (uważa tak co piąty (19%) z badanych studentów na WNP) oraz braku czasu na realizację zadań wynikających z programu praktyki (uważa tak niemal co piąty (17%) student WNP i co ósmy (13%) student WSNS). Ponadto niemal, co piąty respondent na WNP (17%) i co siódmy na WSNS (15%) zwraca uwagę na to, że w trakcie realizacji praktyk brakowało mu zainteresowania ze strony pracowników placówki. Warto zwrócić uwagę również na fakt, że 14% studentów WNP skarży się na to, że w trakcie trwania praktyk brakowało im środków i pomocy dydaktycznych do realizacji zadań wynikających z programu praktyk, a 19% studentów WSNS skarży się na brak możliwości kontaktu z podopiecznymi ze względu na postawę personelu placówki.	
8.	<b>Co drugi (47% na WNP i 66% na WSNS) student odbył praktyki studenckie w placówce zaproponowanej przez Akademię</b> , co drugi zaś na WNP (53%) i co trzeci na WSNS (34%) samodzielnie organizował sobie miejsce praktyk. Z placówek zaproponowanych przez Akademię w większości korzystali studenci na kierunku pedagogika, praca socjalna i psychologia, podczas gdy studenci na kierunku edukacja artystyczna (86%) oraz pedagogika specjalna (64%) czy socjologia (64%) w większości organizowali je samodzielnie. Okazuje się jednak, że studenci którzy samodzielnie organizowali sobie miejsce odbywania praktyk ogólnie istotnie wyżej oceniają odbyte praktyki niż studenci którzy realizowali praktyki w placówkach zaproponowanych przez APS. <b>Studenci, którzy samodzielnie organizowali sobie miejsce praktyk istotnie wyżej niż ich koledzy</b> którzy korzystali w tym zakresie z oferty APS <b>oceniają wartość praktyk pod względem: ich przydatności dla przygotowania zawodowego, możliwości zdobywania wiedzy, możliwości rozwoju umiejętności, możliwości doskonalenia kompetencji społecznych, współpracy z opiekunami praktyk w placówce, stosunku jaki mieli do nich pracownicy placówki, w której odbywali praktyki, możliwości poznania standardowych oraz nowatorskich metod pracy z wychowankami oraz możliwości poznania sposobów radzenia sobie w sytuacjach trudnych w pracy z wychowankami.</b>	
		<p>podopiecznym.</p> <p>3. Warto wrócić do <b>dyskusji nad terminami realizacji praktyk studenckich</b>. Zasadne jest wyznaczenie dni wolnych od zajęć dydaktycznych w APS w celu odbycia praktyk. Propozycją jest jeden dzień w tygodniu lub określony czas 2- 3 tygodnie w roku akademickim bez zajęć.</p> <p>4.Należy pracować nad uproszczeniem -w miarę możliwości- dokumentacji praktyk.</p> <p>5.Należy <b>wykorzystać w procesie kształcenia i promocji pozytywne nastawienie i pozytywne oceny związane z kształceniem praktycznym osób pracujących ze studentami APS.</b></p> <p>6. Ważny jest wzrost efektywności w zakresie <b>pozyskiwania informacji zwrotnych dotyczących realizowanej podczas praktyk studenckich</b>, zarówno od opiekunów w placówkach, jak i opiekunów praktyk w APS.</p> <p>Zwrócenie uwagi na merytoryczną stronę pozyskiwanych informacji zwrotnych. Studenci oczekują konkretnych wskazówek od opiekunów praktyk w APS oraz oceny swoich działań i postaw.</p>

9.	Tylko, co drugi student otrzymał informacje zwrotne dotyczące jego aktywności od opiekunów praktyk w placówce (45% WNP i 54% WSNS) oraz od opiekuna praktyk z ramienia APS (49% WNP i 23% WSNS).	
10.		

#### opiekunowie praktyk z placówek:

DIAGNOZA:		REKOMENDACJE:
1.	Opiekunowie praktyk w placówkach <b>bardzo wysoko oceniają organizację praktyk pod względem współpracy formalnej oraz merytorycznej z Akademią</b> . Wysoko oceniają współpracę z opiekunami praktyk z ramienia APS. Ich zdaniem zasady współpracy z Akademią dotyczące sposobu organizacji i przebiegu praktyk są czytelne, a jasno określone cele oraz zakres czynności i obowiązków zarówno studentów, jak i opiekunów w placówkach ułatwia realizację praktyk. Opiekunowie w placówkach zwracają uwagę na dobrze przygotowaną dokumentację praktyk i jasne wymagania merytoryczne wobec nich. Ich zdaniem kontakt z przedstawicielami APS jest dobry i nastawiony na współpracę. Są to w opinii respondentów mocne strony organizacji praktyk studenckich.	<p>1. Warto wspierać już powstałe i budować nowe pozytywne relacje z placówkami przyjmującymi studentów Akademii na praktyki np. przez system szkoleń i konferencji naukowo-szkoleniowych.</p> <p>2. Warto wrócić do dyskusji nad terminami realizacji praktyk studenckich, uproszczeniem -w miarę możliwości- dokumentacji praktyk.</p> <p>3. Należy wykorzystać w procesie kształcenia i promocji pozytywne nastawienie i pozytywne oceny związane z kształceniem praktycznym osób pracujących ze studentami APS.</p>
2.	<b>Do słabych stron organizowania praktyk studenckich respondenci zaliczają</b> przede wszystkim nadmierną liczbę dokumentów związanych z dokumentacją odbywania praktyk przez studentów oraz problemy z dyspozycyjnością studentów, wynikające z nakładania się terminów realizacji obowiązkowych zajęć na Akademii oraz terminami praktyk. Ich zdaniem problemy te należy rozwiązać dążąc do: a) ustalenia terminu odbywania praktyki, w taki sposób aby nie pokrywał się z zajęciami na Akademii lub z innymi praktykami; b) zmniejszenia ilości dokumentów, zwiększenia automatyzacji zaliczania praktyk na platformie; Na kontynuowanie zasługuje rozwijanie i doskonalenie funkcjonalności platformy edukacyjnej do kontaktu opiekunów praktyk ze studentami oraz przedstawicielami APS na WNP.	
	Na uwagę zasługuje realizacji programu „Dobre Praktyki Studenckie”. Nauczyciele w placówkach są zadowoleni z realizacji programu, ponieważ poza posyłaniem studentów na praktyki Akademia oferuje im bezpłatne szkolenia, w trakcie, których oni również mogą doskonalić swoje umiejętności zawodowe.	
3.	<ul style="list-style-type: none"> <li>● Opiekunowie praktyk w placówkach <b>wysoko oceniają przygotowanie merytoryczne studentów APS</b> do realizacji praktyk. Ich zdaniem jeśli tylko studentom APS uda się znaleźć pracę w zawodzie to bez problemu poradzą sobie z jego wykonywaniem.</li> <li>● Opiekunowie praktyk bardzo wysoko oceniali zaangażowanie studentów APS w pracę w placówce. Ich zdaniem studenci są chętni do pomocy, wykazują duże zainteresowanie i zaangażowanie w aktywność na terenie placówki, są kreatywni i samodzielni w prowadzeniu zajęć, a nad to posiadają umiejętności praktyczne potrzebne w pracy.</li> <li>● Studenci APS dobrze wywiązują się z obowiązków formalnych związanych z odbywaniem praktyki.</li> <li>● Opiekunowie praktyk bardzo wysoko oceniają kulturę osobistą studentów APS.</li> </ul> <p>Zdecydowana większość respondentów deklaruje, że chciałby, aby w kolejnym roku akademickim studenci APS odbywali praktyki w ich placówkach</p>	

#### opiekunowie praktyk w Akademii

DIAGNOZA:		REKOMENDACJE:
1.	Respondenci <b>dobrze oceniają praktyki pod względem współpracy z dziekanatem</b> w zakresie przygotowywania dokumentów oraz zawierania porozumień z placówkami, raczej przeciętnie oceniają współpracę z placówkami pod względem gotowości przyjęcia studentów oraz realizacji programu praktyk.	<p>1. Należy <b>wspierać nauczycieli</b> będących opiekunami praktyk w merytorycznym i organizacyjnym przygotowywaniu i doskonaleniu praktyk w zespołach prowadzących specjalności.</p>
2.	Zdecydowana <b>większość chciałaby pełnić funkcję opiekuna praktyk</b> w przyszłości, chociaż badani podkreślają, że funkcja opiekuna praktyk nie jest chętnie podejmowana przez innych nauczycieli akademickich i często brakuje wsparcia od przełożonych (szczególnie na WNP często kierownicy katedr/zakładów nie wiedzą jaki rodzaj praktyk jest organizowany w ramach specjalności, kiedy się one odbywają, oraz jaki jest ich merytoryczny zakres).	
3.	Nauczyciele akademicy <b>wskazują następujące trudności w pracy opiekuna praktyk</b> : brak spotkania organizacyjnego dotyczącego praktyk	

	wpisanego w plan zajęć studenckich, brak wsparcia ze strony przełożonych, , brak wynagrodzenia dla opiekunów praktyk w placówce za opiekę nad studentami specjalności nienauczycielskich i studentów niestacjonarnych, brak terminowości zaliczania praktyk przez studentów.	<p>2. Warto wrócić do <b>dyskusji nad terminami realizacji praktyk studenckich.</b></p> <p>3. Warto wesprzeć koncepcyjnie i organizacyjnie tworzenie <b>sięci placówek partnerskich w kształceniu praktycznym</b> studentów.</p> <p>4. Należy <b>usprawnić system zamieszczania i uaktualniania informacji</b> na temat praktyk studenckich i kontaktu z opiekunami praktyk</p>
4.	<b>Elementami, które mógłby wpłynąć na poprawę jakości praktyk studenckich</b> są: konieczność ustalenia konkretnych terminów praktyk (wolnych od zajęć dydaktycznych), propozycją jest jeden dzień w tygodniu lub określony czas 2- 3 tygodnie w roku akademickim bez zajęć, stworzenie rankingu placówek, i z którymi można by podpisać umowy o współpracy, opracowanie wzoru pisma, z podziękowaniem dla opiekuna praktyk w placówce, zamieszczenie na stronie internetowej uczelni wszystkich informacji dotyczących praktyk (wykaz dokumentów, terminy obowiązujące daną specjalność itp.), finansowanie praktyk studentów niestacjonarnych oraz specjalności nienauczycielskich, stworzenie tzw. szkół ćwiczeń, które umożliwiłyby nawiązanie stałej współpracy z placówkami i pozwoliły by na lepszy monitoring praktykantów.	
5.	Opiekunowie <b>stosują takie same kryteria zaliczenia praktyki</b> , tj.: realizację programu praktyk, zaangażowanie studenta oraz poprawność wypełnienia dokumentów.	
6.	<b>Studenci mają dużo możliwości kontaktu z opiekunem praktyk w APS</b> (telefoniczny, e-mailowy, osobisty w APS na dyżurach oraz na spotkaniach informacyjnych)	

Powiązanie kształcenia w Akademii z rynkiem pracy.

**studenci:**

<b>DIAGNOZA :</b>		<b>REKOMENDACJE:</b>
1.	Studenci <b>dobrze oceniają przydatność odbytych praktyk dla ich przygotowania zawodowego</b> . Zdecydowana większość z nich (85% na WNP i 70% na WSNS) dobrze lub bardzo dobrze ocenia przydatność odbytych praktyk dla ich przygotowania zawodowego, przy czym zaledwie 3%-4% (w zależności od Wydziału) ocenia je pod tym względem źle lub bardzo źle. Ocena przydatności praktyk dla przygotowania zawodowego w opinii studentów wysoko, dodatnio koreluje z oceną wiedzy zdobytej w trakcie praktyk ( $r = 0.67; p < .001$ ), oceną umiejętności nabytych w trakcie praktyk ( $r = 0.65; p < .001$ ) oraz oceną umiejętności społecznych nabytych w trakcie praktyk ( $r = 0.64; p < .001$ ).	<p>Należy zastanowić się nad <b>edukacją studentów do przedsiębiorczości</b>, która pokarze możliwości, nauczy organizować we własnym zakresie swoje miejsce pracy w wyuczonym zawodzie oraz doda odwagi do takich działań z wykorzystaniem funduszy strukturalnych i pozarządowych. Rekomenduje się szkolenia w formie <b>warsztatów praktycznych oraz doradztwo zawodowe organizowane dla potrzeb studentów</b> (poradnia zawodowa).</p>
2.	<b>Zdecydowana większość studentów (80% na WNP i 70% na WSNS) deklaruje, że chciałaby pracować w wyuczonym w toku studiów zawodzie</b> . Odsetek ten zmienia się jednak ze względu na kierunek studiów oraz specjalność.	
3.	<b>Studenci mają problem z określeniem swoich szans na zatrudnienie w wyuczonym w toku studiów zawodzie</b> ( WNP M = 3.20; SD = .97; WSNS M = 2.93; SD = 1.08). Niemal co drugi (42%-41%) student stwierdza, że trudno mu określić szanse na znalezienie zatrudnienia w wyuczonym zawodzie, co piąty na WNP (20%) i co trzeci na WSNS (31%) ocenia je nisko lub bardzo nisko, podczas gdy zaledwie co trzeci na WNP (38%) i co czwarty na WSNS (27%) wysoko lub bardzo wysoko. Uzasadnienia takiego stanu rzeczy wynikają z sytuacji demograficznej panującej w kraju zgodnie, z którą sukcesywnie maleje liczba uczniów w szkołach, a co za tym idzie na rynku pracy jest niewielkie zapotrzebowanie na nauczycieli i pedagogów na WNP, a na WSNS dużą konkurencyjnością na rynku pracy, brakiem etatów czy koniecznością dalszych szkoleń. Mimo to studenci Akademii czują się dobrze przygotowani do wykonywania zawodu określonego specjalnością studiów	

**opiekunowie praktyk z placówek:**

<b>DIAGNOZA:</b>		<b>REKOMENDACJE:</b>
1.	Opiekunowie praktyk pytani o <b>szanse zatrudnienia absolwentów APS w zawodzie wyuczonym w trakcie studiów stwierdzają, że nie umieją tego ocenić</b> . Warto zauważyć, że tak samo wypowiedali się w tym zakresie sami studenci. Zdaniem opiekunów praktyk szanse zatrudnienia w zawodzie wyuczonym zależą od wielu czynników, w tym szczególnie od kurczącego się obecnie rynku pracy. Niemniej wysoko oceniają przygotowanie merytoryczne studentów APS, w tym ich wiedzę oraz umiejętności profesjonalne, które są niezbędne do pracy w tym zawodzie. Ich zdaniem tym, co stanowi duży atut na rynku pracy jest dziś doświadczenie, a możliwość odbywania praktyk w	<p>Warto zachęcać praktyków (interesariuszy zewnętrznych) do współtworzenia takich programów kształcenia w Akademii, które dawałyby szanse na zatrudnienie w</p>

	różnych placówkach, pozwala na jego zdobycie i skonfrontowanie wiedzy, kompetencji i umiejętności zdobywanych w toku studiów z faktycznymi zadaniami, jakich wymaga dany zawód. Ich zdaniem, jeśli już absolwenci APS znajdą pracę to poradzą sobie z jej wykonywaniem.	obszarach niszowych na rynku pracy a wykorzystujących kompetencje zawodowe już nabyte przez studentów.
.		

#### opiekunowie praktyk w Akademii

<b>DIAGNOZA:</b>		<b>REKOMENDACJE:</b>
1.	Badani nauczyciele akademicki zostali poproszeni o ocenę szans na zatrudnienie absolwentów APS. Uzyskanie miejsca pracy jest uzależnione od ukończonej specjalności. Ogólnie jednak można stwierdzić, że sytuacja jest dosyć trudna, ponieważ w instytucjach jest mała rotacja pracowników, a dyrektorzy nie chcą przyjmować do pracy absolwentów bez doświadczenia. <b>Dużo, zdaniem nauczycieli APS, zależy od postawy samego studenta i jego aktywności</b> , niektórzy studenci dostają propozycje pracy po odbyciu praktyk.	Należy <b>wspierać aktywność studentów w zakresie zdobywania doświadczenia praktycznego na rynku pracy oraz mobilizować do kreatywnego wykorzystywania własnych kompetencji</b> zawodowych także w obszarach nieoczywistych z punktu widzenia wyuczonego zawodu.

Dostępność informacji dotyczących praktyk studenckich.

<b>DIAGNOZA:</b>		<b>REKOMENDACJE:</b>
1.	Informacje na temat praktyk studenckich są zamieszczane na stronie internetowej Akademii w zakładce studenci/ praktyki oddzielnie dla wydziałów. Nadto programy/ sylabusy praktyk można znaleźć w systemie USOS oraz na WNP dla specjalności nauczycielskiej na platformie Dobre praktyki. wielość źródeł informacji nie jest przeszkodą jeśli są one spójne i na bieżąco aktualizowane. Niestety taka aktualizacja dokonywana jest często z opóźnieniem (WNP), co dezorientuje studenta i opiekuna praktyk w placówce, a nawet opiekuna praktyk w APS.	Należy <b>wypracować system procedur aktualizowania informacji dotyczących praktyk.</b>